

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 9C/127/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5811202130
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2012:5811202130.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, samosudkyňou Mgr. Zuzanou Hartelovou, v právnej veci žalobkyne G. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. Z. č. XXX, okres B. S., proti žalovanej W. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. č. XXX/XX, J., právne zastúpenej JUDr. Máriou Vevurkovou, advokátkou so sídlom Štefánikova 269/24, Námestovo, v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov konania vo výške XXX,XX € (trovy právneho zastúpenia).

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobným návrhom doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 26.04.2011 domáhala určenia neplatnosti zmlúv o pôžičke uzavretých dňa 16.08.2007 a 23.08.2007 medzi ňou a žalovanou a náhrady trov konania. Návrh odôvodnila v podstate tým, že pri uzatváraní zmlúv bola uvedená do omylu. Žalovanú osobne nepoznala, prvýkrát sa stretli za prítomnosti tretej osoby pána Q. na základe jeho iniciatívy, nakoľko ona nemala dôvod sa so žalovanou osobne stretnúť, lebo od nej nikdy žiadne peniaze nežiadala a ona jej nikdy žiadne peniaze v minulosti neposkytla. Žalovaná sa dohodla s pánom Q., keď si počas stretnutia s ním vypočula jeho myšlienku, že chce stavať projekt na ovocné šťavy a kto mu poskytne peniaze, tomu za krátku dobu vráti so 100 % navýšením. Žalovaná si vybavila úver a keď obdržala financie, tak sa ozvala a následne sa pristúpilo k formálnemu podpisu zmluvy o pôžičke. Je pravda, že zmluvy podpísala ona nakoľko dôverovala, povolila situácii. Vie, že to úmyselne navrhol Q., aby to ony dve podpísali, lebo sa poznajú, spolu komunikujú, s úmyslom vyhnúť sa zodpovednosti a následkom, ktoré môžu vzniknúť odstupom času. Takto ju úmyselne uviedol do omylu, lebo to dopredu naplánoval. Za dôvod neplatnosti tohto právneho úkonu možno považovať aj fakt, od ktorého sa celá situácia odvíjala, a to bola ústna dohoda medzi žalovanou a pánom Q., ktorá vznikla v čase ešte pred podpisom zmluvy o pôžičke. Existenciu tohto právneho vzťahu žalovaná nikdy nepoprela a nevyvrátila. Až následne po tejto dohode podpísali formálne zmluvu, ktorú dal vyhotoviť pán Q. takže žalovaná vedela, že financie nedáva na jej účely. Následne prišiel list od právnej zástupkyne žalovanej, že listom zo dňa 25.06.2008 potvrdila existenciu svojho dlhu. Odpovedala jej však len na výzvu na vrátenie pôžičky v duchu, že pán Q. jej vráti peniaze. Keby mala úmysel požičať si od žalovanej peniaze pre seba, tak by určite nezvolila formu pričinenia sa tretej osoby. Žalovaná podala na základe uvedených zmlúv o pôžičke trestné oznámenie na základe klamstva, aby jej privodila trestné stíhanie, a to z dôvodov, ktoré vznikli odstupom času ako dôsledok podvodného konania pána Q.. Následne žalovaná podala dňa 09.08.2010 žalobu na Okresný súd B. S. o zaplatenie pohľadávky. V ďalšom poukázala na nedôveryhodnosť tvrdenia žalovanej v bode 2 žaloby, kde tvrdí, že jej poskytla plnenie pôžičky pri podpise zmluvy avšak pravdou je, že žalovaná dňa XX.XX.XXXX na základe ústnej dohody s Q. tieto vložila na účet, ktorý bol na jej meno ale sa používal na základe požiadania pána Q. pre jeho účely.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe (č.l. 40) navrhla žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietnuť. Uviedla, že na Okresnom súde B. S. prebieha konanie pod sp. zn. 8C/306/2011 o zaplatenie dlhu z predmetných zmlúv o pôžičke. Platnosť týchto zmlúv bude konajúcim súdom prejednávaná ako predbežná otázka, pretože je to základný právny titul žalovaného nároku. Má preto zato, že existencia konania na Okresnom súde B. S. je právnou prekážkou, ktorá bráni uplatneniu tohto nároku žalobkyňou v konaní XC/XXX/XXXX pred Okresným súdom Námestovo. Uznesením č.k. 8C/306/2010-57 zo dňa 14.03.2011 bolo konanie na súde v Dunajskej S. prerušené až do právoplatného skončenia trestnej veci. Pokiaľ ide o skutkové okolnosti, ktoré by mali preukazovať konanie v omyle, tieto predmetná žaloba neobsahuje.

Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 14.12.2012. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade ide o určovaciu žalobu súd sa v rámci dokazovania zameral najskôr na skúmanie naliehavého právneho záujmu, s ktorou skutočnosťou boli účastníci na začiatku pojednávania oboznámení, za ktorým účelom súd vypočul žalobkyňu a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi.

Žalobkyňa na pojednávaní zotrvala na svojom návrhu. Uviedla, že naliehavý právny záujem vidí v tom, že pokiaľ trvajú tieto právne spory, cíti sa byť brzdená v živote. Vedú sa aj iné spory, ktoré by sa vyriešením tohto mohli pohnúť ďalej. Preto žiadala, aby to bolo dokončené a bolo rozhodnuté, že právny úkon je neplatný. Cíti, že sú tu prekážky, ktoré sa úmyselne vytvárajú a nie je vec prezentovaná spôsobom ako sa stal. Keby bola finančne indisponovaná nedáva to logiku, aby žalovanú uviedla do omylu. Boli do omylu uvedené obe. Má zato, že daná vec je natoľko závažná, že môže mať význam pre konanie v B. S., kde by mohol byť návrh zamietnutý ako nedôvodný.

Okrem výsluchu žalovanej súd za účelom zistenia naliehavého právneho záujmu vykonal dokazovanie i listinnými dôkazmi - žalobou (č.l. 1-4), zmluvami o pôžičke (č.l. 5, 5 pv), oznámením žalobkyne adresovaným žalovanej (č.l. 6), výzvou na vrátenie pôžičky (č.l. 7), odpoveďou na výzvu (č.l. 8), uznesením OR PZ B. D. L.: F-XXX/OEK-DK-XXXX-DZ zo dňa XX.XX.XXXX (č.l. 10), kópiou žaloby podanej žalovanou na Okresnom súde B. S. dňa 09.08.2010 (č.l. 11-12), uznesením o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov (č.l. 39), vyjadrením žalovanej (č.l. 40), vyjadrením žalobkyne (č.l. 49-53), správou OR PZ B. D. o stave trestného konania (č.l. 54), správou F. súdu Z. (č.l. 55-59), oznámením Okresného súdu B. S. (č.l. 60), uznesením Okresného súdu B. S. č.k. 8C/306/2010-57 zo dňa 14.03.2011 (č.l. 90-91), uznesením Krajského súdu v J. č.k. 11Co/248/2011-71 zo dňa 05.06.2012 (č.l. 92-93), podaním žalobkyne (č.l. 94, 95), ako aj ďalším obsahom spisu.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav, z ktorého vyvodil nasledovné právne závery:

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

V prejednávanej veci bola podaná žaloba o určenie neplatnosti zmlúv o pôžičke uzavretých medzi žalobkyňou a žalovanou dňa 16.08.2007 a 23.08.2007. Ide teda o žalobu podľa § 80 písm. c) O.s.p., ktorú považuje zákon za procesne prípustnú len vtedy, ak je na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Vo všeobecnosti treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť, pričom nie je dôležité, ako táto neistota vznikla. Určovacia žaloba je teda prostriedkom umožňujúcim poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr, než je toto jeho postavenie porušené, takže jej cieľom je zásadne poskytnutie preventívnej ochrany pred narušením alebo ohrozením práva alebo právneho vzťahu. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení právneho vzťahu alebo práva je naliehavý právny záujem zaťažuje žalobcu.

Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobkyňa a žalovaná dňa 16.08.2007 uzavreli zmluvu o pôžičke, podľa ktorej žalovaná poskytla žalobkyňi pôžičku vo výške 300.000,- Sk, ktorú sumu sa žalobkyňa zaviazala vrátiť spolu s 24 % úrokom do 16.02.2008 (č.l. 5) a dňa 23.08.2007 zmluvu o pôžičke, podľa ktorej žalovaná poskytla žalobkyňi pôžičku vo výške 200.000,- Sk, ktorú sumu sa žalobkyňa zaviazala vrátiť spolu s 24 % úrokom do 23.02.2008 (č.l. 5 pv).

Z kópie žalobného návrhu (č.l. 11-12) a oznámenia Okresného súdu Dolný Kubín (č.l. 60) mal súd ďalej preukázané, že žalovaná sa žalobným návrhom podaným na Okresnom súde B. S. dňa 09.08.2010 domáha voči žalobkyňi plnenia z uvedených zmlúv o pôžičke, t.j. zaplatenia sumy XX.XXX,- € (453.400,- Sk) spolu s úrokom z omeškania vo výške X,X % ročne zo sumy X.XXX,XX € od XX.XX.XXXX do zaplatenia a zo sumy X.XXX,XX € od XX.XX.XXXX do zaplatenia. D. sa na F. súde B. S. vedie pod sp. zn. XC/XXX/XXXX. Uznesením zo dňa 14.03.2011 (č.l. 90, 91), v spojení s uznesením Krajského súdu v J. č.k. XXCo/XXX/XXXX-XX zo dňa 05.06.2012 (č.l. 92, 93), bolo uvedené konanie prerušené

do právoplatného skončenia trestnej veci vedenej Okresným riaditeľstvom PZ, V. justičnej a kriminálnej polície, odborom ekonomickej kriminality, Dolný D. pod L.: ORP-262/OEK-DK-2008-DZ, z dôvodu, že je potrebné vyčkať na právoplatné skončenie trestnej veci, pretože je potrebné mať vyriešené či ide o trestnoprávnu zodpovednosť žalobkyne voči žalovanej alebo ide o vzťah občianskoprávny, keď žalobkyňa si žalovanú sumu uplatnila titulom náhrady škody i v trestnom konaní.

Žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmlúv o pôžičke vidí v tom, že bez tohto určenia sa cíti byť brzdená v živote, pričom určenie neplatnosti uvedených zmlúv môžu mať význam pre konanie v Dunajskej S., kde by mohol byť návrh zamietnutý ako nedôvodný. Vzhľadom na to, že právoplatný rozsudok o určovacej žalobe netvorí prekážku právoplatne rozsúdenej veci k žalobe na plnenie založenej na tom istom právnom základe, nemôže ani prípadné rozhodnutie o neplatnosti zmluvy o pôžičke zabrániť možnosti žalovanej domáhať sa plnenia z tejto zmluvy (pokiaľ by došlo k určení neplatnosti právneho úkonu, v prípade ak na základe tohto úkonu došlo k plneniu, prípadne i titulom vrátenia poskytnutého plnenia). Súd pritom poukazuje tiež na skutočnosť, že v konaní o žalobe na plnenie zo zmluvy o pôžičke môže byť otázka platnosti tejto zmluvy riešená ako otázka predbežná. Pokiaľ ide o absolútnu neplatnosť právneho úkonu, v danom prípade zmluvy pôžičky, táto navyše pôsobí priamo zo zákona a súd na ňu prihliada z úradnej povinnosti, a teda nie je k tomu potrebné osobitné rozhodnutie o neplatnosti daného právneho úkonu. Keďže žalobkyňa má možnosť brániť sa v konaní o žalobe žalovanej na plnenie z predmetných zmlúv o pôžičke, ktoré sa v súčasnosti vedie na Okresnom súde B. S., námietkou neplatnosti týchto zmlúv, ktorú bude musieť súd vyriešiť ako predbežnú otázku, nemožno konštatovať, že by jej postavenie bez rozhodnutia o požadovanom určení bolo neisté, a teda žeby na tomto určení mala naliehavý právny záujem ako to vyžaduje ustanovenie § 80 ods. 1 písm. c) O.s.p.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel teda súd k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že by na určení neplatnosti predmetných zmlúv o pôžičke mala naliehavý právny záujem, keď túto námietku môže uplatniť v konaní na plnenie iniciovanom žalovanou, s ktorou námietkou sa bude musieť súd vysporiadať, a teda nie je splnený základný predpoklad pre konanie o určovacej žalobe, preto žalobu žalobkyne bez ďalšieho skúmania merita veci ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspešnou účastníčkou konania bola žalovaná, preto jej súd priznal náhradu trov konania.

Žalovaná si uplatnila náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby vo výške 198,96 €.

Súd pri rozhodovaní o trovách právneho zastúpenia vychádzajúc z ustanovenia § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení, priznal žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia len za dva úkony právnej služby:

1/ prevzatie a príprava zastúpenia dňa 20.11.2012 (§ 14 ods. 1 písm. a) cit. vyhlášky) ... 58,69 €
režijný paušál ... 7,63 €

2/ účasť na pojednávaní dňa 14.12.2012 (§ 14 ods. 1 písm. c) cit. vyhlášky) od 09.30 hod. do 10.55 hod., t.j. 1 hod. 25 min. ... 58,69 €
režijný paušál ... 7,63 €

Trovy právneho zastúpenia spolu: 132,64 €

Spolu teda súd uložil žalobkyňi povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 132,64 €, ktoré je žalobkyňa povinná v súlade s § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť právnej zástupkyňi žalovanej, v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p. v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Oproti uplatnenému nároku súd nepriznal žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby - písomné vyjadrenie k žalobe a následne ani režijný paušál k tomuto úkonu, keď žalovaná sa k žalobe vyjadrila ešte pred zvolením si právnej zástupkyne, pričom po prevzatí právneho zastúpenia žalovanej nebolo súdu doručené žiadne písomné vyjadrenie žalovanej k žalobnému návrhu uskutočnené prostredníctvom jej právnej zástupkyne.

Pokiaľ ide o súdne poplatky, uznesením Okresného súdu Námestovo č.k. 9C/127/2011-39 zo dňa 19.08.2011 bolo žalobkyňi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Keďže žalobkyňa bola od platenia súdnych poplatkov oslobodená, poplatková povinnosť by v prípade, ak by súd návrhu vyhovel, prešla na žalovanú. Vzhľadom na to, že súd žalobnému návrhu žalobkyne nevyhovel, poplatková povinnosť na žalovanú neprešla, preto súd o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za návrh nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Námestovo ku Krajskému súdu v Žiline.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z.).